

บทที่ ๔

ค่าภาคหลวงแร่ทั้งสเทนในประเทศไทย

ภาษีอากรสำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในประเทศไทย

อุตสาหกรรมเหมืองแร่จัดเป็นอุตสาหกรรมที่มีความแตกต่างไปจากอุตสาหกรรมอื่น ๆ คือ เป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก และนอกจากนั้นยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีความเสี่ยงสูง เช่น ความเสี่ยงทางด้านธรณีวิทยา ความเสี่ยงในการดำเนินงาน ความเสี่ยงทางด้านพาณิชย์ และความเสี่ยงทางด้านการเมือง ฯลฯ

อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า อุตสาหกรรมเหมืองแร่เป็นรากฐานของการผลิตและการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมหลายด้าน ผลผลิตที่ได้จากการประกอบอุตสาหกรรมเหมืองแร่ นับเป็นสินค้าออกที่มีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหาดุลการค้า และดุลการชำระเงินของประเทศ ช่วยเพิ่มรายได้ประชาชาติ ช่วยกระจายความเจริญไปสู่ชนบท และเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศ ตลอดจนเพิ่มรายได้ให้แก่รัฐในรูปค่าภาคหลวงแร่ ภาษีอากร และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ภาษีที่เก็บจากอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในประเทศไทย อาจแยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑. ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการให้สิทธิในการสำรวจ หรือการทำเหมือง

เช่น อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ ประทานบัตร และใบอนุญาตค่าง ๆ ค่าธรรมเนียมนี้มีได้มีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นแหล่งรายได้ของรัฐ แต่มีไว้เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในด้านการบริหารเกี่ยวกับการแบ่งสิทธิ์ หรือกำหนดสิทธิ์แก่ผู้ที่จะมาทำเหมือง เช่น ในที่แปลงเดียวกันหากไม่มีการยกสิทธิ์ให้ใครคนหนึ่งเป็นคนทำ ทุก ๆ คนก็จะเข้ามาแย่งกันทำได้ แต่ถ้ามีการให้สิทธิ์โดยผู้ได้รับสิทธิ์ไม่ต้องเสียอะไรเป็นค่าตอบแทนแล้ว คนคนหนึ่งก็อาจขอสิทธิในการทำเหมืองคั้งด้าน ๆ ไร่ โดยที่ตัวเองไม่มีทุนและความสามารถที่จะทำได้หมด ผลคือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นที่ต้องการจะเข้ามาทำเหมืองในที่นั้น และยังก่อให้เกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อประเทศ เพราะเท่ากับเป็นการดึงดูดทรัพยากรของแผ่นดินไว้โดยไม่ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

๒. ค่าภาษีการค้าและภาษีบำรุงเทศบาล เป็นการเก็บภาษีจากราคาขาย เก็บจาก "ผู้ส่งออก" (ประเภทการค้า ๑ ชนิด ๔ (ก) ในอัตราร้อยละ ๔.๔ ของยอดรายรับ แม้ว่าจะมีวัตถุประสงค์จะเรียกเก็บเฉพาะจากผู้ส่งออกเพื่อสงวนทรัพยากรธรรมชาติ ในอดีต ผู้ประกอบการเหมืองแร่ที่บุกที่ขายส่งโรงถลุงแร่ทุกราย จะต้องเสียค่าภาษีการค้า และเทศบาลเท่ากับ ๔.๔% ของราคาขายหลังจากหักค่าถลุง และ Unit deduction แต่เนื่องจากราคาตีบุกในปัจจุบันตกต่ำมาก เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการจึงลดอัตราลงเป็น ๑.๑% สำหรับแร่ทั้งสิ้น ค่าภาษีการค้า เท่ากับ ๔% ของราคาขายและภาษีเทศบาล ๑๐% ของภาษีการค้า ซึ่งภาษีแบบนี้ตรงกับรูปแบบภาษีจากการขายในหน้า ๖๕ ที่กล่าวมาแล้ว

๓. ค่าบำรุงพิเศษของแร่ที่บุก เคยเรียกเก็บในอัตราร้อยละ ๕ ของค่าภาคหลวง เพื่อใช้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมการป้องกันและปราบปรามการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยแร่ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาและบำรุงท้องถิ่นภายในจังหวัดที่มีการทำเหมือง แต่จากภาวะราคาตีบุกตกต่ำในปัจจุบัน จึงยกเลิกการเก็บค่าบำรุงพิเศษของแร่ที่บุก

๔. ค่าภาษีรายได้นิติบุคคล การดำเนินงานของการทำเหมืองโดยทั่วไป การดำเนินงานธุรกิจเป็นลักษณะ "นิติบุคคล" เช่น บริษัท หรือ ห้างหุ้นส่วน จำกัด เป็นต้น ซึ่งผลกำไรจากการดำเนินงานเสียภาษีรายได้นิติบุคคล ในอัตราร้อยละ ๓๕ ของ ผลกำไรสุทธิ ซึ่งภาษีแบบนี้ตรงกับรูปแบบภาษีจากกำไรในหน้า ๙๐ ที่กล่าวมาแล้ว

๕. ค่าภาคหลวงแร่ เป็นภาษีเฉพาะที่เกิดขึ้นจากการทำเหมืองเท่านั้น เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของรัฐ การที่รัฐต้องเก็บค่าภาคหลวงก่อนข้างพั้นั้น ก็โดยถือหลักว่า การทำเหมืองไม่ว่าจะเป็นเหมืองแร่ หรือเจาะบ่อน้ำมัน เมื่อได้ ผลผลิตที่ขึ้นมาแล้วนำไปขายนั้นเท่ากับเป็นการเอาทรัพย์สินของประเทศไปขาย ทรัพย์สินนั้นจะสูญไปจากแผ่นดิน และจะสร้างขึ้นมาใหม่ไม่ได้ ดังนั้น การเก็บ ค่าภาคหลวงก็เท่ากับเป็นค่าซื้อทรัพย์สินนั้น หรือเป็นค่าทดแทนที่ก่อให้เกิดทรัพยากร ของรัฐต้องร่อยหรอไป สำหรับค่าภาคหลวงนั้นจัดเก็บในอัตราที่ต่างกันตามแต่ละชนิด ของแร่ที่ผลิต โดยมีการกำหนดราคาตลอดจนอัตราค่าภาคหลวงไว้ในพระราชบัญญัติ อย่างชัดเจน วิทยาลัยพณิชยการจะศึกษาเฉพาะค่าภาคหลวงแร่ทั้งสแตน เพราะ ค่าภาคหลวงเป็นภาษีที่เกิดขึ้นจากการทำเหมืองโดยตรง ส่วนภาษีการค้าและภาษี รายได้นิติบุคคลนั้นเกี่ยวโยงถึงธุรกิจอื่นด้วย และค่าภาคหลวงที่คิดและอยู่ในความคิด ของทุกประเทศ คือ จะต้องประกันได้ว่า จะก่อให้เกิดมีการใช้ และการจัดสรร ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม รวมทั้งจะต้อง อยู่ในฐานะที่ไม่ขัดขวางเอกชนในการที่จะลงทุนในการสำรวจ พัฒนา และขุดค้น เอาทรัพยากรธรรมชาตินั้น ๆ ขึ้นมาใช้ประโยชน์อีกด้วย ซึ่งตรงกับภาษีแบบ ๒.๓ ในหน้า ๙๐

ประวัติการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ทั้งสแตนในประเทศไทย

การจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ทั้งสแตนในประเทศไทยนั้น ได้มีการจัดเก็บกัน มานานแล้วจากหลักฐานที่ทำการศึกษา มีดังนี้

ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศอัตราค่าภาคหลวงแร่ วุลแฟรม ซึ่งลงวันที่ ๑ กันยายน รศ. ๑๓๑ (พ.ศ. ๒๔๕๕) โดยประกาศให้เก็บค่าภาคหลวงแร่ วุลแฟรมเท่ากับ ๑๐% ของราคาซื้อขายภายในที่ เศรษฐเศตเคิลแมนโดยให้สูงสุดสยามที่ เศรษฐเศตเคิลแมนแจ้งราคาซื้อขายมาให้ ทราบ และนอกจากนี้ยังได้มีการออกกฎหมายกระทรวงเกษตรธิการ พุทธศักราช ๒๔๖๑ และพุทธศักราช ๒๔๖๗ ว่าด้วยระเบียบวิธีเก็บเงินค่าภาคหลวงแร่ วุลแฟรม ซีไลต์ และบรรดาแร่ต่าง ๆ

ต่อมา สถาปนุแทนราษฎรได้ลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพิกต์ อัตราค่าภาคหลวงแร่ทั้งสเคน จึงได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติพิกต์อัตราค่าภาคหลวงแร่ทั้งสเคน พุทธศักราช ๒๔๕๕ โดยมี รายละเอียดสรุปได้โดยย่อดังนี้

- กำหนดความหมายของแร่ทั้งสเคน ดังนี้ "แร่ทั้งสเคน" หมายความว่า แร่ วุลแฟรม แร่ ซีไลต์ หรือแร่อื่นที่มีกรดทั้งสเคน
- ให้รัฐมนตรี (รัฐมนตรีผู้รักษาการ) มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคราว ๆ กำหนดค่าภาคหลวงแร่ทั้งสเคนในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๕ แต่ไม่เกินกว่าร้อยละยี่สิบของราคาแร่ทั้งสเคนของตลาดแห่งใดแห่งหนึ่งที่รัฐมนตรี ได้ระบุไว้ในประกาศนั้น
- ราคาแร่ทั้งสเคนของตลาดซึ่งรัฐมนตรีได้ระบุไว้ในประกาศเป็นราคา ที่เจ้าพนักงานไค่ทราบครั้งสุดท้าย คิคเทียบเป็นเงินตราตามอัตราแลกเปลี่ยนของ กระทรวงการคลังโดยพิเศษของหนึ่งบาทขึ้นเป็นหนึ่งบาท และให้ถือราคาที่คิคเทียบ เป็นเงินตราไทยเป็นเกณฑ์สำหรับการคำนวณเรียกเก็บค่าภาคหลวง และเจ้าพนักงาน จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบโดยปึกประกาศไว้ในที่เปิดเผยทุกครั้ง

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดพิกต์อัตราค่าภาคหลวงแร่ทั้งสเคน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติพิกต์อัตราค่าภาคหลวงแร่ทั้งสเคน พุทธศักราช ๒๔๕๕ ดังต่อไปนี้

คือ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ทั้งสแตนในอัตราร้อยละ ๑๕ ของราคาแร่ทั้งสแตนของตลาดนครนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา

ต่อมาราคาแร่ทั้งสแตนในตลาดโลกได้ลดต่ำลง เป็นเหตุให้การท่าเหมืองแร่ทั้งสแตนภายในประเทศได้รับความกระทบกระเทือนอย่างแรง รัฐบาลจึงเห็นเป็นการสมควรแก้ไขอัตรากำหนดเก็บค่าภาคหลวงให้ต่ำลง เพื่อช่วยเหลือบรรดาผู้ประกอบการท่าเหมืองแร่อุตสาหกรรมให้ดำรงกิจการอยู่ได้ จึงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ทั้งสแตน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐ โดยมีรายละเอียดสรุปได้โดยย่อดังนี้

- ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นคราว ๆ กำหนดค่าภาคหลวงแร่ทั้งสแตนในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ แต่ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ของราคาแร่ทั้งสแตนของตลาดแห่งใดแห่งหนึ่งที่มีรัฐมนตรีได้ระบุไว้ในประกาศนั้น

ต่อมาได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๔ โดยมีรายละเอียดสรุปได้โดยย่อดังนี้

- มาตรา ๕ การเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ ให้เรียกเก็บตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินกว่าอัตราร้อยละ ๒๐ ของราคาตลาด

ต่อมา ได้มีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ ประกาศใช้ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๑๔ ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแร่ทั้งสแตนไว้ว่า

- ราคาแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ ได้ประกาศโดยถือจากราคาตลาดเฉลี่ยของแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ ร้อยละ ๖๕ ครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในตลาดนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ต่อแร่หนึ่งหาบหลวง และเมื่อใดราคาเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากราคาที่ได้ประกาศครั้งหลังสุดเกิน ๒๕ บาทต่อหนึ่งหาบหลวง ให้ประกาศใหม่

- ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ ในอัตราร้อยละ ๑๕ ของราคาตีประกาศตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๖

ต่อมา ได้มีการออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๐ ซึ่งประกาศไว้เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๑๔ เปลี่ยนอัตราค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ใหม่ โดยเก็บในอัตราร้อยละ ๑๕ ของราคาประกาศ

การเปลี่ยนแปลงต่อมา คือ การออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ จึงประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๒๐ เปลี่ยนอัตราค่าภาคหลวงแร่ใหม่ โดยเก็บในอัตราร้อยละ ๒๐ ของราคาประกาศ

การออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ พ.ศ. (๒๕๒๑) ซึ่งได้มีการปรับปรุงการจักเก็บค่าภาคหลวงแร่ทั้งสแตน คือ ให้เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของราคาประกาศ ซึ่งประกาศตามข้อ ๒ (๒) แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (๒๕๑๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติพิทักษ์อัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๕

การเปลี่ยนแปลงต่อมา คือ การออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๒ ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๓ กำหนดราคาตลาดของแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ เป็นร้อยละ ๗๐ ของราคาประกาศ

ต่อมา เนื่องจากมีการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ครั้งที่ ๒ ณ จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ ๑๔ - ๒๐ เมษายน ๒๕๒๔ ได้เห็นควรให้กรมทรัพยากรธรณีพิจารณาเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การประกาศราคาของแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ (แร่ทั้งสแตน) เพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ จากราคา ซี.ไอ.เอฟ เป็นราคา เอฟ.ไอ.บี เพราะแต่เดิมนั้นราคาประกาศของแร่ทั้งสแตนเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวง ดึงจากราคาตลาดของแร่ชนิดที่มีทั้งสติกออกไซด์ ร้อยละเจ็ดสิบ ครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ต่อหนึ่งหน่วยหลวง ซึ่งการดึงราคาประกาศดังกล่าวทำให้ราคาประกาศของแร่ทั้งสแตนเพื่อถือเป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่า-

ภาคหลวงแพงสูงกว่าราคาซื้อขายกันจริงมาก เพราะเป็นราคาที่รวมค่าขนส่ง และค่าประกันภัยด้วย แต่การซื้อขายแร่ทั้งสแตนในปัจจุบันได้ทำการซื้อขายกันตามราคาในตลาดกรุงเทพฯ (เอฟ.ไอ.บี. กรุงเทพฯ) ดังนั้น เพื่อให้ราคาที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการเหมืองแร่ กรมทรัพยากรธรณีจึงได้กำหนดราคาประกาศของแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ (แร่ทั้งสแตน) ใหม่ โดยถือจากราคาตลาดของแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ ร้อยละ เจ็ดสิบ ครั้งหลังสุดที่ซื้อขายกันในนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา คอแร่หนึ่งหามหลวง ซึ่งได้หักค่าขนส่ง และค่าประกันภัยจากท่าเรือ นครนิวยอร์กถึงท่าเรือกรุงเทพฯ แล้วนำมาคำนวณเป็นราคาประกาศ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ต่อไป เช่น สำหรับราคาแร่ทั้งสแตนตามประกาศราคาแร่ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๒๕ ถ้าคิดตามแบบเดิมก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงราคาแร่ทั้งสแตน จะเป็น ๖๔๒๔.๘๐ บาท/หามหลวง อัตราค่าภาคหลวงหามหลวงละ ๑๒๔๔.๕๖ บาท แต่ถาคิดตามประกาศที่เปลี่ยนแปลงใหม่ ราคาแร่ทั้งสแตนจะเป็น ๖๑๖๓.๓๕ บาท/หามหลวง อัตราค่าภาคหลวงหามหลวงละ ๑๒๓๒.๖๔ บาท (๒๐% ของ ๖๑๖๓.๓๕) เมื่อเปรียบเทียบกันแล้วจะเห็นได้ว่า อัตราค่าภาคหลวงลดจากเดิมถึง ๕๒.๒๔ บาท/หามหลวง

ต่อมา เนื่องจากสถานการณ์การค้าแร่ทั้งสแตนที่ตกต่ำลงอย่างมาก นับตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ ที่ราคาแร่ทั้งสแตนขึ้นสูงสุดถึง ๑๔,๐๐๐ บาท/หามหลวง หลังจากนั้นราคาแร่ก็ลดต่ำลงเรื่อยมา ในปี ๒๕๒๔ ราคาทั้งสแตนอยู่ที่ระดับประมาณ ๖,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ บาท/หามหลวง จนในเดือนพฤษภาคม ๒๕๒๕ ราคาตกลงเหลือ ๕,๔๐๐ บาท/หามหลวง เท่านั้น ทำให้ผู้ประกอบการทำเหมืองแร่ทั้งสแตนผลิตแร่แล้วไม่สามารถที่นำออกขายได้ เนื่องจากแร่มีราคาต่ำมากไม่คุ้มกับการที่จะขนออกมาขายเพราะรัฐมีการจัดเก็บอัตราค่าภาคหลวงที่สูงมาก ดังนั้นเนื่องจากอัตราการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ที่ใช้บังคับอยู่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพราะไม่สามารถจะปรับอัตราตามราคาแร่ที่เปลี่ยนแปลงขึ้นลงอยู่ตลอดเวลาได้ สมควรปรับปรุงอัตราการเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดที่มีหังสติกออกไซด์ใหม่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยกระทรวงอุตสาหกรรม ได้ออกกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๓ (๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวง

แรม พ.ศ. ๒๕๐๘ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๒๘ เป็นการปรับปรุงอัตราค่าภาคหลวง
แร่ทั้งสแตนจากเดิม ซึ่งเรียกเก็บในอัตราราคงที่ ถึง ๒๐% ของราคาประกาศ มาเป็น
อัตราก้าวหน้า ๕ อัตรา ตามราคาประกาศของแร่ทั้งสแตน ดังต่อไปนี้

๑. ราคาไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท เก็บ ๐.๑%
๒. ราคาสูงกว่า ๓,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๔,๐๐๐ บาท เก็บ ๕%
๓. ราคาสูงกว่า ๔,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท เก็บ ๑๐%
๔. ราคาสูงกว่า ๕,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท เก็บ ๑๕%
๕. ราคาสูงกว่า ๖,๐๐๐ บาท เก็บ ๒๐%

ถ้าราคาแร่หายหลวงละ ๕,๐๐๐ บาท ตามอัตราเดิม (๒๐%) ต้องเสีย
ค่าภาคหลวงหายละ ๑,๐๐๐ บาท แต่อัตราใหม่เสียค่าภาคหลวงเพียงบาทละ
๑๕๓ บาท ((๓๐๐๐ x ๐.๑%) + (๑๐๐๐ x ๕%) + (๑๐๐๐ x ๑๐%)) อัตรา
ใหม่จะช่วยให้ผู้ทำเหมืองแร่ทั้งสแตนเสียค่าใช้จ่ายในรูปค่าภาคหลวงน้อยลงประมาณ
๔๘.๓ %

ถ้าราคาแร่เพิ่มขึ้นเป็น ๖,๐๐๐ บาท/หายหลวง อัตราเดิมจะต้องเสีย
ค่าภาคหลวง ๑,๒๐๐ บาท/หายหลวง แต่อัตราใหม่เสียค่าภาคหลวงเพียงบาทละ
๓๐๓ บาท ((๓๐๐๐ x ๐.๑%) + (๑๐๐๐ x ๕%) + (๑๐๐๐ x ๑๐%) +
(๑๐๐๐ x ๑๕%)) อัตราใหม่จะช่วยให้ผู้ทำเหมืองแร่ทั้งสแตนเสียค่าใช้จ่ายในรูป
ค่าภาคหลวงน้อยลงประมาณ ๓๘.๘ %

ถ้าราคาแร่เพิ่มขึ้นเป็น ๗,๐๐๐ บาท/หายหลวง อัตราเดิมจะต้องเสีย
ค่าภาคหลวง ๑,๔๐๐ บาท/หายหลวง แต่อัตราใหม่เสียค่าภาคหลวงเพียงบาทละ
๕๐๓ บาท ((๓,๐๐๐ x ๐.๑%) + (๑,๐๐๐ x ๕%) + (๑,๐๐๐ x ๑๐%) +
(๑,๐๐๐ x ๑๕%) + (๑,๐๐๐ x ๒๐%)) อัตราใหม่จะช่วยให้ผู้ทำเหมืองแร่ทั้งสแตน
เสียค่าใช้จ่ายในรูปค่าภาคหลวงน้อยลงประมาณ ๖๘.๑ %

ถ้าราคาแร่เพิ่มขึ้น เป็น ๔,๐๐๐ บาท/ทาบหลวง อัตราเดิมจะต้องเสีย
 ค่าภาคหลวง ๑,๖๐๐ บาท/ทาบหลวง แต่อัตราใหม่เสียค่าภาคหลวงเพียงหาบละ
 ๙๐๓ บาท ((๓,๐๐๐ x ๐.๑%) + (๑,๐๐๐ x ๕%) + (๑,๐๐๐ x ๑๐%) +
 (๑,๐๐๐ x ๑๕%) + (๒,๐๐๐ x ๒๐%)) อัตราใหม่จะช่วยให้ผู้ทำเหมืองแร่
 ทั้งสแกน เสียค่าใช้จ่ายในรูปค่าภาคหลวง น้อยลงประมาณ ๕๖.๑%

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๔.๑

การเปรียบเทียบค่าภาคหลวงทั้งสแกน

อัตราเดิม และอัตราใหม่ที่กรมทรัพยากรธรณีประกาศใช้ในปัจจุบัน

ราคาประกาศ (บาท/หาบหลวง)	ค่าภาคหลวงอัตราเดิม (บาท/หาบหลวง)	ค่าภาคหลวงอัตราใหม่ (บาท/หาบหลวง)	การเปลี่ยนแปลง บาท/หาบหลวง %	
๕,๐๐๐	๘๐๐	๕๓	- ๗๔๗	- ๙๓.๕
๕,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๕๓	- ๘๔๗	- ๘๔.๗
๖,๐๐๐	๑,๒๐๐	๓๐๓	- ๘๙๗	- ๗๔.๘
๗,๐๐๐	๑,๔๐๐	๕๐๓	- ๘๙๗	- ๖๔.๑
๘,๐๐๐	๑,๖๐๐	๗๐๓	- ๘๙๗	- ๕๖.๑
๙,๐๐๐	๑,๘๐๐	๙๐๓	- ๘๙๗	- ๔๘.๘
๑๐,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑,๑๐๓	- ๘๙๗	- ๔๐.๕
๑๑,๐๐๐	๒,๒๐๐	๑,๓๐๓	- ๘๙๗	- ๓๐.๘
๑๒,๐๐๐	๒,๔๐๐	๑,๕๐๓	- ๘๙๗	- ๓๗.๕
๑๓,๐๐๐	๒,๖๐๐	๑,๗๐๓	- ๘๙๗	- ๓๖.๕
๑๔,๐๐๐	๒,๘๐๐	๑,๙๐๓	- ๘๙๗	- ๓๒.๑
๑๕,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒,๑๐๓	- ๘๙๗	- ๒๙.๕